

4 september 2011

Nazomer

Door Lea Manders

Na een wat kwakkelende zomer, een zeer kwakkelende economie en een aantal heftige gebeurtenissen gaan we weer van start. Ook in de zomer hebben we echter niet stilgezeten en in deze nieuwsbrief vinden jullie de neerslag van onze acties en activiteiten

Veel leesplezier en we hopen jullie de komende maanden te kunnen verwelkomen op een van onze dagen.

Warme groet namens het bestuur
Lea Manders, voorzitter

REGIONALE BIJEENKOMSTEN

Bijgaand de eerste informatie over de regionale bijeenkomsten.

Zaterdag 8 oktober HEERLEN

De ochtend is bedoeld voor leden, vrijwilligers en geïnteresseerden in Partij voor Mens en Spirit. In de middag wordt er een lezing gegeven door Gerda Petersen. Thema: Wat laten onze kinderen ons zien in deze tijd? Wat hebben drama's zoals volvoerd door jonge mensen zoals Tristan vd Vlis en Anders Breivik voor boodschap? Spreker en begeleider: Gerda Petersen. Eigen bijdrage € 15,-. Uitnodiging volgt.

Zaterdag 12 november DEN BOSCH

De ochtend is bedoeld voor leden, vrijwilligers en geïnteresseerden in Partij voor Mens en Spirit. In de middag wordt er een lezing gegeven over gedragsproblemen in samenhang met voeding. Uitnodiging volgt.

LEZING VAN LEA IN SPIEGELHUIS, ARNHEM

Zaterdag 11 september ARNHEM

Lea Manders geeft op de open dag van het Spiegelhuis te ARNHEM om 13.00 en 16.00 uur een korte lezing. De problemen van deze tijd vragen om fundamenteel andere oplossingen - Lea Manders, voorzitter Partij voor Mens en Spirit.

In dit nummer:

Regionale bijeenkomsten	1
Lezing van Lea in Spiegelhuis, Arnhem	1
Heeft Links toch gelijk gehad?	1
Internationaal congres in Oostenrijk	2
Mens als stageproject	2
Onderwijs, de basis	3
De toch al zo zwakke economie nog verder uitgehold?	3
Landelijke partijen hebben het recht zichzelf met belastinggeld te versterken.	4
Column: Zelfheling kun je leren (4)	4
Actief deelnemen	4
Nieuwtjes	5

De crisis waarin we zitten lijkt zich steeds verder te verdiepen. We zijn aangemoedigd geworden om te leven en denken vanuit marktdenken en geldgerichtheid. De wereldeconomie is gaan functioneren als een spel Monopoly: de rijken werden rijker en de armen werden armer. Partij voor Mens en Spirit is een nieuwe politieke partij (opgericht in 2008) en pleit voor 'politiek vanuit het hart', niet geld-gedreven, maar mensgericht. Vanuit spirituele principes zijn er vele andere werkzame oplossingen te ontwikkelen voor de problemen van deze tijd. Deze dag is gratis toegankelijk. www.spiegelhuis.nu

HEEFT LINKS TOCH GELIJK GEHAD?

Een opmerkelijk artikel is op de site van de Frankfurter Allgemeine verschenen, met als titel: "Ik begin te geloven dat links gelijk heeft". Link: <http://tinyurl.com/3hnu69l>

„De kracht van de analyse van links“, zo schrijft de aartsconservatieve Charles Moore in de „Daily Telegraph“, ligt daarin, dat zij begrepen hebben, hoe de machtigen zich van liberaalconservatieve taal bediend hebben, om zich van de eigen voordelen te verzekeren. Globalisering bijvoorbeeld zou oorspronkelijk niets anders betekenen dan wereldwijde vrijhandel. Nu is het zo, dat banken de winst van internationaal succes op hun eigen rekening boeken en verliezen op de nek van de belastingbetalers leggen. De banken komen alleen nog naar huis, als ze geen geld meer hebben. En vervolgens geven onze regeringen hen nieuw geld.“ En Moore zegt ook: “We zien nu, zoals links steeds verkondigt heeft, dat een systeem, dat bedoeld was om het vooruit komen van velen mogelijk te maken, zich geperverteerd heeft tot een systeem dat slechts weinigen rijker maakt.“ Moore is een bekende invloedrijke Engelse briljante aartsconservatieve publicist.

4 september 2011

Zal de crisis dan toch echt tot nieuwe inzichten leiden?

De crisis leidt tot vele vragen. Moeten we steeds meer geld pompen in bijna failliete landen? Oud CDA prominent Bert de Vries sprak laatst opmerkelijke woorden over een eventuele terugkeer naar de gulden: Het minste wat nodig is, is daarom dat er naast toetredingsregels ook regels komen die het mogelijk maken om ordelijk uit de muntunie te treden. Link: <http://tinyurl.com/3oc4s68>

Aan de andere kant worden naar oplossingen gezocht om de EU sterker onder één economisch bestuur te plaatsen. Maar is dat een voordeel? Elk land levert nog meer soevereiniteit in en je moet toch wel erg veel vertrouwen hebben in politici om dat zo te willen. Het is nu al zo dat het bijna onmogelijk is om grip te krijgen op wat zich op Europees niveau afspeelt, terwijl er wel bepalende internationale wetgeving wordt gemaakt. Regeringen, en ook de onze, hebben bewust met vuur gespeeld door banken de vrije hand te geven en beschermende regelgeving in de afgelopen 20 jaar af te bouwen. De markt zou het allemaal zelf wel reguleren... Nu zien we dat dit niet zo werkt. 'Particuliere' instellingen als banken kunnen een economie volledig ontregelen. Banken hebben gespeculeerd met het geld van de spaarders en het is toegestaan dat banken zelf geld vermeerderen. Banklenen geld uit wat ze niet hebben en verdienen daar vervolgens rente op. Wanneer komt het moment dat het systeem in de wortels anders wordt aangepakt, waardoor banken weer worden wat zij behoren te zijn: behoedzame bewaarders van gelden van spaarders? En dat is met goede regelgeving gewoon te regelen. Maar dit vraagt een totale ommezwaai in het denken: van marktdenken naar gemeenschapsdenken; van globalisering naar de kracht van lokaal en van het individu. Voor MenS is het helder: het leven moet niet steeds maar gaan lijken op Monopoly, waarbij degenen die veel geld en macht hebben steeds sterker worden. Het geglobaliseerde bedrijfsleven moet zich niet langer gedragen als haaien, die kleintjes wegconcurreren en waarbij meer geld en macht de hoofdrijfveer lijken te zijn. In een Mensgerichte samenleving delen we en beseffen we dat we het met elkaar moeten en willen doen.(LM)

INTERNATIONAAL CONGRES IN OOSTENRIJK

Er zijn steeds meer mensen in Nederland die vinden dat het anders kan en moet en dat hierbij het accent op menselijkheid gelegd zou moeten worden in plaats van op geld. Binnen Mens en Spirit is dat geluid uiteraard heel

krachtig, maar hoe zit dat elders in Europa? Net als vorig jaar ben ik (Lea) naar de voorbereidingsbijeenkomst geweest van het Kongress fur Integrale Politik, dit maal in Götzis te Oostenrijk. Sinds 2008 komen uit de Duitstalige landen mensen bijeen om met elkaar verandering in de wereld te helpen aanzetten. Het congres zal van 28-07 t/m 5-8-2012 plaats vinden in Oostenrijk. Als je Duits spreekt, dan is het zeer boeiend om hier aanwezig te zijn en te merken dat de ontwikkelingen in deze landen zeer sterk lijken op die in Nederland en dat de 'andersdenkenden' in grote lijnen identieke beelden hebben van hoe de samenleving eruit zou kunnen gaan zien. www.integrale-politik.org. Er wordt van uit gegaan dat we in een cultuurcrisis zijn belandt, die alles met waarden (of het gebrek daaraan) te maken heeft en dat het de 'cultural creatives' zijn die gaan voor duurzame oplossingen in menselijk en ecologisch opzicht.

http://en.wikipedia.org/wiki/Cultural_Creatives

Holon is de organisatie die bezig is om een internationaal netwerk te laten ontstaan. Partij voor Mens en Spirit is één van de drie vernieuwende politieke partijen die mee doet, naast de Duitse Violetten en de Oostenrijkse IP. Er is een streven om in 2012 in meerdere landen een congres te organiseren over het thema: zoals we werkelijk leven willen – veranderende beelden en MenS is gevraagd om ook een dergelijk congres te organiseren. Het bestuur zal zich daarover gaan buigen. Ik zal inhoudelijk in een volgende nieuwsbrief nog terug komen op datgene wat zich tijdens de conferentie heeft afgespeeld.(LM)

MENS ALS STAGEPROJECT

Binnen Mens en Spirit zijn we er ons van bewust dat een adequate communicatie uitermate belangrijk is om meer leden te werven en bij volgende verkiezingen zetels te kunnen behalen. Het is een waar pionierswerk om uit te vinden hoe we onze identiteit helder en begrijpelijk naar buiten kunnen brengen. Aan het woord 'spiritueel' kleven veel verschillende ladingen, die ook vaak weerstand oproepen. Onze boodschap is mooi maar niet eenvoudig in een enkele zin uit te leggen. Het is essentieel om onze kleur helder te gaan maken. Daarom gaat een groep jongeren van de marketingafdeling van de Fontys Hogeschool Eindhoven van MenS hun stageproject maken en zich buigen over onze marketing- en communicatiemogelijkheden. Wij zijn erg benieuwd waar deze jonge mensen mee zullen komen.

4 september 2011

ONDERWIJS, DE BASIS

Binnen Partij voor Mens en Spirit hebben we speciale aandacht voor onderwijs. Als we de wereld willen veranderen, dan begint dit bij onze kinderen, bij het onderwijs. Om die reden ben ik aanwezig geweest bij een bijeenkomst over onderwijs, waarin zichtbaar werd hoe moeizaam vernieuwing gaat, maar ook hoe hoopvol de steeds sterkere nieuwe beweging wordt.

Zo is er het mooie initiatief van Annemarie Hondema, die via www.hartverwarmenderwijs.nl initiatieven helpt zich te versterken en te bundelen.

Dan is er ook het Christoffelappèl van Ingrid Rouleaux, dat getekend kan worden om meer aandacht te krijgen voor een onderwijs en benadering van kinderen dat werkelijk oog heeft voor de behoeften van onze kinderen.

Website: <http://tinyurl.com/3esu6oa>

Ook een bijzondere site is die over inclusief onderwijs.

<http://www.inclusiefonderwijs.nl/index.php>

Het is verheugend om te zien hoeveel mensen bezig zijn met vernieuwende ideeën, al is het heel moeilijk om dit officieel geaccepteerd én gefinancierd te krijgen

Zo hebben we de particuliere school, Aventurijn in Loenen. Je zou niets liever willen dan daar op school te zitten om avontuurlijk te kunnen leren, maar begeleiders doen dit voor een groot deel als vrijwilliger omdat de school geen subsidie krijgt. Men zoekt ook nog vrijwilligers overigens....

Ik vernam iets over een Deens financieringsmodel. Elk kind krijgt daar kennelijk een bedrag en neemt dat mee naar de school naar keuze. Het zou toch gewoon moeten zijn dat we als belastingbetalers ook zelf kunnen bepalen hoe we ons kind onderwezen willen hebben? We leven volgens zeggen in een vrije samenleving, maar in de praktijk binnen vrij strikte kaders, die vaak economisch bepaald worden. Het onderwijs laat dat zien, evenals de gezondheidszorg. Ook Vrije Scholen hebben steeds meer eigenheid moeten inleveren door de toets-systemen waaraan zij zich moeten onderwerpen om gesubsidieerd te blijven worden.

Subsidies zijn in ons land vaak middelen om loyaliteit te kopen en zaken op te kunnen leggen. Subsidie maakt organisaties afhankelijk, waardoor ze vervolgens niet meer zonder subsidie kunnen voortbestaan en daardoor hun best moeten gaan doen de wens van de subsidiegever te vervullen. Subsidiering is onderdeel van het Nederlandse Poldermodel, waardoor alles dreigt te verworden tot eenheidsworst.

Partij voor Mens en Spirit staat juist voor eigenheid, voor authenticiteit en voor ruimte. Subsidiering zou niet moeten inperken, maar innovatie willen stimuleren. Vernieuwend onderwijs, afgestemd op het individuele kind. Daar gaan wij voor! (LM)

DE TOCH AL ZO ZWAKKE DEMOCRATIE NOG VERDER UITGEHOLD?

14 juli viel mijn oog op het onzinnige voorstel van dit kabinet om de Eerste en Tweede Kamer in te krimpen. Dit wordt naar voren gebracht onder het moderne idee dat de overheid zich moet terug trekken. Het gaat bij dit voorstel echter niet over ambtenaren, maar over volksvertegenwoordigers. Ik ben van mening dat ons democratische systeem niet erg fraai functioneert. Maar buiten dat is het toch erg vreemd dat een niet door het volk gekozen kabinet meent het aantal wel door ons gekozen volksvertegenwoordigers te willen verminderen. Daar zouden we zelf als volk over moeten gaan. En als we dat al zouden willen, dan zou een referendum daarover de enige correcte weg kunnen zijn. In Nederland hebben we overigens al heel weinig volksvertegenwoordigers, namelijk één Kamerlid op elke 80.000 inwoners. In Zweden is dit één op 27.000.

Vanuit MenS vinden we de huidige vorm van democratie onvolwaardig. We mogen een keer per vier jaar stemmen op kandidaten die weer door hun eigen clubje op een lijst zijn gezet. Vervolgens hebben we vier jaar niets meer te zeggen. Nieuwe partijen krijgen te maken met grote belemmeringen, zoals: het niet gesubsidieerd worden en al een startgeld moeten betalen van ruim 11.000 euro om mee te mogen doen. Vervolgens moet het geld voor de campagne uit eigen zak komen terwijl de al zittende partijen geld krijgen van de belastingbetaler. Referenda zijn mogelijk, maar onder politici is een grote weerstand om deze in te zetten. Zij maken graag gebruik van hun mandaat.

Overheid inkrimpen, dat klinkt zo aantrekkelijk, en modern. Vanuit Mens en Spirit zien we de overheid niet als een instantie die boven ons staat, maar als een voorziening die er behoort te zijn om elkaar te steunen en faciliteren. Daarom willen wij de overheid omvormen tot gemeenschapsdienst. Als dat zou lukken, dan kunnen we werkelijk zeggen dat WIJ die overheid/gemeenschapsdienst zijn. Het gaat voor ons niet over grootte of efficiency, maar om een dienende mentaliteit. (LM)

4 september 2011

LANDELIJKE PARIJEN HEBBEN HET RECHT ZICHZELF MET BELASTINGEGELD TE VERSTERKEN

De VPPG (Vereniging voor Plaatselijke Politieke Partijen) is al jaren bezig met de kwestie dat via belastinggeld torenhoge subsidies aan landelijke partijen worden gegeven en niet aan lokale partijen. Landelijke partijen kunnen hierdoor eenvoudig kleinere partijen wegconcurreren. De VPPG heeft dit bij de rechter aanhangig gemaakt met de volgende merkwaardige gerechtelijke uitspraak:

Zoals in de vorige nieuwsbrief is gemeld heeft de rechtbank Den Haag gevonnist (zie ook onze site <http://www.vppg.nl>) in onze strijd tegen de onrechtvaardige Wet subsidiëring politieke partijen (Wsp). De motivering van de beslissing is niet alleen zeer teleurstellend maar ook een schoffering van alle lokale partijen in Nederland. De rechtbank constateert namelijk dat het doel van de Wsp is de instandhouding en zo mogelijk versterking van de intermediaire positie van landelijke politieke partijen in het democratisch bestel. Gelet hierop, zo vervolgt de rechtbank, is de uitsluiting van lokale politieke partijen van de subsidiëring van Rijkswegen juist in overeenstemming met het doel van de Wsp, welk doel blijkens hetgeen hiervoor is overwogen niet strijdig is met hogere regelgeving. Met andere woorden, volgens de rechtbank is het gerechtvaardigd dat de politieke landelijke partijen alle middelen kunnen inzetten om de lokale en provinciale politieke partijen weg te vagen uit ons democratisch bestel. Dit is een zeer merkwaardige interpretatie van de Grondwet en de Kieswet. Of is, zoals Prof. Tak dat heeft geconstateerd na diepgaand onderzoek, de rechtbank Den Haag niet onafhankelijk en dus een verlengstuk van de politieke landelijke partijen.

Zelfheling kun je leren (4)

Door Ger Lodewick

In mijn vorige column heb ik zelfheling omschreven als "het vermogen om iets wat in mijn 'systeem' door tijd en ruimte heen in disharmonie en onbalans is geraakt opnieuw in harmonie en balans te brengen". Je kunt echter niet iets in harmonie en balans brengen als je niet weet waardoor de disharmonie en onbalans is ontstaan. Het is dus

noodzakelijk om de oorzaken ervan op te sporen. Laat ik als voorbeeld en uitgangspunt nemen mijn toenmalige blaastumoren (zie column 1) Over de

werkelijke oorzaken van kanker zijn de meningen verdeeld. Natuurlijk hebben we allemaal wel eens iets gehoord over voeding, drank, roken, straling, milieuverontreiniging, genetische aanleg (wat dat ook maar wezen mag) als oorzaken. Zijn dit echter de oorzaken? Als dat zo is, ben ik machteloos en kan ik ophouden reclame te maken voor het zelfhelend vermogen. Laat ik duidelijk zijn: ik geloof hier niet in. Bovengenoemde veronderstelde oorzaken zijn m.i. geen oorzaken, maar omstandigheden die een gunstige voedingsbodem vormen om allerlei ziekten vrij spel te geven. Het zijn echter geen oorzaken. Mijn ervaring – en die van anderen – wijst uit dat ik de oorzaken ergens anders moet vinden. Waar dan? In mezelf! Ik ben op onderzoek uitgegaan en ben bij de volgende factoren terecht gekomen: emoties en gevoelens, gedachten en overtuigingen, onbewuste traumatische herinneringen en Moeder Aarde. Nu dreigt direct een enorm misverstand de kop op te steken: ziekte is je eigen schuld, het zit tussen je oren. Dit is echter nooit het geval. Ziekte heeft niets met schuld te maken en zit evenmin tussen je oren. Als ik de stelling durf te omhelzen dat de oorzaken van welke ziekte dan ook in mezelf kan vinden, betekent dat niet dat ik er schuldig aan ben. Deze 'schuld-of-tussen-je-oren' redenering is een enorme blokkering om de werkelijke boodschap van ziekte te gaan begrijpen. Weg ermee dus! Ziekte is een wekker die mij wakker maakt en uitnodigt iets te ontdekken wat zich nu wil laten zien. Wat dat zou kunnen zijn lees je de volgende keer.

Actief deelnemen.

Als jij als actief burger met ons mee wil doen, dan zijn daar verschillende mogelijkheden toe. Zo kan jij je als vrijwilliger aanmelden of een plaatselijke afdeling oprichten. Wij zoeken ook nog kieskringcoördinatoren. Informatie over en/of opgave bij Ron Houweling: ron.houweling@mensenspirit.nl

Denk jij een serieuze bijdrage te kunnen leveren aan de verdere uitwerking van onze partijvisie, dan is deelname aan een visiegroep een prachtige manier om dit tot uitdrukking te brengen. Je kunt hiervoor contact opnemen met Doreth Broenink: doreth.broenink@mensenspirit.nl

Vind je het leuk om een bijdrage aan de nieuwsbrief te leveren of wil je misschien zelfs wel redacteur zijn, laat het één van ons dan weten: rob.greuter@mensenspirit.nl

4 september 2011

NIEUWTJES

**Aardige mensen verdienen minder
Aardig zijn en veel geld verdienen? Uit onderzoek
blijkt dit een slechte combinatie te zijn.**

Onaardige mannen en vrouwen verdienen meer, staat in het wetenschappelijke tijdschrift *Journal of Personality and Social Psychology*. Voor het onderzoek werden gegevens van 3500 mensen verzameld. Er werd gekeken naar het verband tussen persoonlijkheden en salarissen. Conclusie: aardig zijn laat de kassa niet rinkelen. Mannen die heel vriendelijk zijn, en behulpzaam, verdienen gemiddeld ruim 18 procent minder dan mannen die harder zijn. Bij vrouwen is het verschil wat kleiner. Waarom dat is? Onvriendelijke mensen krijgen vaker promotie, omdat ze harder zijn en daardoor mogelijk beter geschikt voor hogere functies. Wat de keuze voor hardere types in de praktijk betekent, is niet onderzocht.
Link: <http://tinyurl.com/42v5r4a>

Toelating zoetstof stevia in EU nu heel dichtbij

De lange reis naar de aanvaarding van de natuurlijke, intense zoetstof stevia door de EU is deze week aanzienlijk verkort. De 27 EU-lidstaten hebben aangegeven in de veiligheid van de stof te geloven.

Dit verklaarden deskundigen van de lidstaten tijdens een bijeenkomst van het 'Standing Committee on the Food Chain and Animal Health' (SCoFCAH). Zij steunen het EU-voorstel voor de toelating van stevia. Begin 2010 is het gebruik van stevia al veilig verklaard door de EFSA.

"Dit besluit brengt de calorievrije natuurlijke bron van zoetheid een stap dichterbij de Europese consumenten. Niet enkel meer in Frankrijk, waar het gebruik van steviolglycosiden twee jaar geleden al werd goedgekeurd", reageert Carl Horn van de International Stevia Council enthousiast op het besluit.

EU-woordvoerder Frederic Vincent zegt dat stevia-verrijkte producten vanaf begin 2012 in de schappen te vinden zullen zijn. Dit zolang er geen bezwaren worden ingediend door de Europese Raad en het Europees Parlement. Zij hebben drie maanden bedenktijd gekregen. "Er zijn debatten gaande over aspartaam, zodat nog niets met zekerheid gezegd kan worden. Maar als er geen bezwaren komen, zullen er vanaf begin 2012 dergelijke producten verkocht mogen worden."

Partij voor Mens en Spirit

p/a Emily Brontësingel 67
6836 TV Arnhem
T: 0316 - 842 769
E: info@mensenspirit.nl

Mismaakte vissen door afvalwater pharma

Verschillende onderzoeken hebben aangetoond dat het afvalwater van farmaceutische bedrijven zoveel medicijnen bevat dat vissen er mismaakt van worden. Op drie verschillende continenten blijkt de concentratie farmaceutische ingrediënten in het water alarmerend hoog is. Dat meldt *Nature News* vandaag. Lange tijd is gedacht dat het de schuld was van consumenten die hun medicijnen door de afvoer spoelden, dat er wereldwijd steeds meer hermafrodiete vissen, slakken en kikkers voorkwamen. Anticonceptiepillen bijvoorbeeld, waar oestrogeen in zit, kan de hormoonhuishouding van dieren ernstig verstoren, zelfs nadat het water door een zuiveringsinstallatie is gegaan. Er werd bovendien altijd vanuit gegaan dat het water uit farmaceutische bedrijven schoon genoeg is, vanwege hoge normen voor waterkwaliteit en omdat bedrijven geen kostbare ingrediënten willen verspillen. Maar uit een serie onderzoeken in Frankrijk, India en de Verenigde Staten blijkt dat deze bedrijven wel degelijk veel schadelijke stoffen lozen.

In het gezuiverd afvalwater van fabrieken vlakbij Hyderabad in India werd een hoge concentratie medicinale ingrediënten aangetroffen. Bij twee waterzuiveringsinstallaties bij New York, dat water zuiverde van farmaceutische bedrijven, vonden onderzoekers vergelijkbare concentraties. Nu hebben onderzoekers voor het eerst ook in Europa aangetoond dat farmaceutische bedrijven sterk vervuild water lozen. Dat hebben ze tevens in verband gebracht met geslachtsproblemen van vissen in de Franse rivier de Dore. Patrick Phillips, van het US Geological Survey, die het onderzoek in de VS leidde: 'Er werd gedacht dat dit nooit kan gebeuren in een land met hoge milieunormen en een goede productie. Maar de onderzoeken in de VS en Frankrijk bewijzen dat dat niet waar is.' Het Franse ministerie van milieu gaf opdracht onderzoek te doen bij een rivier vlakbij een fabriek die steroïden produceert. Aanleiding daarvoor was dat er in de omgeving abnormale vissen waren aangetroffen. Stroomafwaarts van de fabriek bleek gemiddeld 60 procent en in sommige gevallen 80 procent van de vissen zowel mannelijke als vrouwelijke geslachtskenmerken te hebben. Stroomopwaarts was dat maar 5 procent. Volgens de Franse onderzoekers belemmert dit niet alleen de voortplanting, maar is het ook een signaal dat andere soorten problemen kunnen hebben. Bovendien heeft het kleiner worden van de vispopulatie consequenties voor het hele ecosysteem.
Link naar het volledige artikel: <http://tinyurl.com/4yd8mzh>

Aanmelden en afmelden nieuwsbrief:

Stuur een e-mail naar info@mensenspirit.nl met onderwerp 'afmelden nieuwsbrief'. Aanmelden kunt u eenvoudig via onze website.